

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobce: **M. B.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem se sídlem Heyrovského 1178, Hradec Králové proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2012 čj. OAM-211/ZA-ZA06-ZA04-2012, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2012 čj. OAM-211/ZA-ZA06-ZA04-2012 se z r u š u j e a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna advokáta Mgr. Jana Urbana s e u r č u j e částkou 9.922,-Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové na účet soudem ustanoveného zástupce do 30 dnů od právní moci rozhodnutí.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým správní orgán rozhodl tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., v platném znění (dále jen zákon o azylu). Z těchto důvodů aplikoval § 25 písm. i) téhož zákona a řízení o žádosti zastavil.

Žalobce správnímu orgánu vytknul porušení § 3, § 50 odst. 5 a § 68 odst. 3 zák.č. 500/2004 Sb., správní řád a stejně tak porušil § 12 až § 14a zákona o azylu, neboť žalobce podmínky pro udělení mezinárodní ochrany splňuje. Namítl, že správní orgán se nezabýval okolnostmi, pro které žalobce dnes tvrzené důvody v řízení předchozím neuváděl. Vyslovil přesvědčení, že mu měl být dán prostor k tomu, aby neuvedení důvodů, byť byly žalobci v minulosti známy, objasnil. Dále spatřoval pochybení žalovaného v tom, že nerespektoval judikaturu a rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu v Brně (dále jen NSS, např. rozhodnutí NSS ze dne 25. 1. 2011 č. j. 5 Azs 6/2010-107, rozhodnutí ze dne 14. 6. 2007 č. j. 9 Azs 23/2007, rozhodnutí ze dne 8. 9. 2010 č. j. 6 Azs 15/2010), ve vztahu k § 14a zákona o azylu, když nebyly posuzovány též možné důvody pro udělení tzv. doplňkové ochrany, tak aby žalobce v případě návratu nebyl vystaven reálné hrozbě závažné újmy a nedošlo k porušení zásady non-refoulement zakotvené v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. I za situace, kdy žadatel v daném ohledu žádné přednesy nečiní, musí správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí uvést, že hrozba vážné újmy nebyla v řízení tvrzena ani nevyšla najevo a své rozhodnutí v této části rovněž řádně odůvodnit. Dále upozornil, že jeho manželka a nezl. dcera jsou rovněž v pozici žadatelek o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí označil za nezákonné, požadoval jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení.

Správní orgán vyjádřil své stanovisko k žalobě v poměrně obsáhlém vyjádření s datem 13. září 2012. replice s datem 21.10.2010. Po podrobném zopakování žalobních námitek setrval na správnosti vydaného rozhodnutí. Konstatoval, že u žalobce se jedná již o druhé řízení o udělení mezinárodní ochrany, přičemž v průběhu řízení prvního, kdy žádost byla uplatněná 14. 5. 2009 žalobce podrobně popsal důvody, pro které byl nucen opustit svoji vlast. V této souvislosti byl poučen o své povinnosti uvádět úplné a pravdivé informace nezbytné pro spolehlivé zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. O první žádosti rozhodl správní orgán „meritorně“, následně podanou žalobu zamítl krajský soud a stejně tak byla NSS odmítnuta žalobcem podaná kasační stížnost. Pro důvodnost postupu a samotného rozhodnutí svědčí závěry NSS obsažené např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2003 č. j. 5 Azs 24/2003-42 či v rozhodnutí ze dne 8. 3. 2012 č. j. 7 Azs 1/2012. Správní orgán nevyhodnotil skutečnosti uvedené ve druhé žádosti jako skutečnosti nové (a to k jednotlivým formám mezinárodní ochrany). Současně však konstatoval, že pokud by z pohledu žalobce byly jím považovány za nové, pak nebylo lze shledat žádné objektivní důvody, pro které je nemohl přednést v řízení o první žádosti. Odkázal proto na výsledek meritorního projednání první žádosti s tím, že neshledal, že by v zemi původu žalobce došlo plynutím doby k takové změně poměrů, resp. politické

situace, které by mohly založit opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Postup podle § 10a písm. e) zákona o azylu a následně zastavení řízení dle § 25 písm. i) téhož zákona bylo zcela namístě. Trval na zamítnutí žaloby

Krajský soud žalobu přezkoumal a napadené rozhodnutí při nařízeném jednání a to v rozsahu namítaném žalobcem (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Je namístě připomenout, že žaloba byla projednána za osobní účasti žalobce, který setrval na svých přednesech a objasnil, že fotografie dokladující jeho zranění neměl v řízení o první žádosti k dispozici, nicméně se o svém zranění zmiňoval a byl přesvědčen, že je to tak dostatečné. Fotografie fašisticky zaměřené skupiny získal z internetu, kam je umístil nějaký americký novinář.

V tentýž den krajský soud projednával žalobu manželky žalobce a jejich společné nezl. dcery, kdy jejich případ je veden pod sp. zn. 28Az 22/2012 a jejich žádost byla, stejně tak jako v případě žalobce, posouzena jako nepřipustná a řízení o ní zastaveno.

Na opakované žádosti, kdy jsou uváděny tytéž důvody jejich podání, pamatuje zákon o azylu v § 10a písm. e). Podle tohoto ustanovení je žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, **aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem** zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Nepřipustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany a s tím související možnost zastavení řízení řeší následující ustanovení zákona o azylu: dle § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná.

K posouzení legitimnosti postupu žalovaného v řízení o druhé žádosti krajský soud zopakuje, které skutečnosti žalobce přednášel dne 14. 5. 2009 při podání první žádosti: žalobce měl být členem Demokratické strany Mongolska, jeho manželka strany opoziční, levicově zaměřené (MACHN). V červnu 2004 probíhaly v Mongolsku parlamentní volby a žalobce pracoval v místě svého bydliště pro kandidátku Demokratické strany Tungalag. Zjistil nekalé praktiky své strany, kterými se snažila získat volební převahu a které měly spočívat v nakupování hlasů voličů. Byl touto informací pobouřen, svěřil se své manželce, která danou zprávu prezentovala ve své straně. Za svoji aktivitu byla odměněna (prostory pro jejich následné podnikání). Strana žalobce nebyla ve volbách úspěšná a poté následoval trvalý psychický nátlak na žalobce a jeho manželku, který skončil fyzickým napadením. Z obav o životy si začali vyřizovat potřebné doklady k vycestování, Mongolsko posléze legálně opustili. V případě návratu se obává pokračování represí vůči sobě i rodině.

V žádosti druhé, uplatněné dne 26. 7. 2012 zmínil odchod kvůli diskriminaci pro svoji národnost a to zejména kvůli matce, která byla Číňanka ze strany skupiny jakýchsi „nacionalistů“. Touto skupinou vedenou osobou s přezdívkou „Černý tumor“ byl opakovaně šikanován, vydírán a přepadán, a to z toho důvodu, že si vzal ženu, jejíž bývalý manžel měl na tuto skupinu kontakty a zřejmě se mu jejich sňatek nelíbil.

Tyto informace nechtěl v první žádosti uvádět, neboť mu skupina v roce 2004 vypálila masérský salón a vyhrožovali mu.

Prostým porovnáním obou žalobcem uváděných příběhů je zřejmé, že důvody prvé žádosti podpořil problémy politickými, v případě druhé žádosti se již mělo jednat o diskriminaci z důvodu národnosti a s tím související konflikty a útoky ze strany nacionalistické skupiny.

Krajský soud považuje za potřebné odkázat na úvahy NSS, které jsou součástí rozhodnutí ze dne 8. září 2011 č. j. 7 Azs 28/2011-74. Pod tímto č. j. NSS projednával kasační stížnost manželky žalobce a jejich nezl. dcery, kdy i jejich žádost byla posouzena jako nepřipustná a řízení o ní zastaveno. Tehdy NSS souhlasil se zjištěním a závěry žalovaného i krajského soudu potud, že skutečnosti předložené žalobkyní (politické důvody jejího odchodu z Mongolska), byly okolnosti žalobkyni známé již v době podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K tomuto výslovně uvedl, že *„pokud s manželem v řízení o udělení mezinárodní ochrany vědomě zvolili strategii zamlčení politických důvodů jejich odchodu z Mongolska, nejedná se o okolnost, která by naplňovala podmínku přípustnosti žádosti ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu.“*

Tento závěr vyslovený NSS stejně tak dopadá i na případ žalobce. Tomu bylo v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany dáno náležité poučení o povinnosti přednést veškeré informace a skutečnosti nezbytné pro objektivní posouzení jeho žádosti. Žalobce zkonstruoval důvody politické, zatímco v řízení o druhé žádosti již zmiňuje diskriminaci z důvodu národnosti a pronásledování skupinou nacionalistů. Jelikož k vypálení salónu žalobce a jeho manželky došlo již v roce 2004, je nepochybné, že v době řízení o první žádosti – pokud by dnes přednášené důvody byly pravdivé – žalobce o jejich existenci věděl a i přes řádné poučení předložil k řešení příběh, resp. důvody jiné. Není pravdou, že by žalobci nebyl dán prostor k vysvětlení záměrně nepravdivých informací, neboť samotný žalobce v žádosti z 26. 7. 2012 pod otázkou č. 20 uvedl, že nechtěl tyto důvody v prvním řízení konkrétně uvádět, neboť mu byl v roce 2004 vypálen masérský salón a bylo mu vyhrožováno. To samé ovšem tvrdil v řízení o první žádosti s tím rozdílem, že násilí bylo na něm a jeho manželce a jejich majetku pácháno z politických důvodů. Fotografie žalobcových zad se známkami zranění, fotografie „nacionalistické“ skupiny získané z internetu a stejně tak snaha žalobce, aby dcera mohla nadále vyrůstat v České republice nejsou okolnosti, se kterými by se žalovaný dostatečně srozumitelným způsobem nevypořádal.

Krajský soud výše zachytil přednesy žalobce tak, jak je prezentoval v prvním i druhém řízení o udělení mezinárodní ochrany. Ať by byla snad pravdivý některý ze dvou žalobcem přednesených příběhů, přesto dle přesvědčení krajského soudu nelze akceptovat, aby osoba domáhající se ochrany cizího státu nerespektovala legitimní a zákonem podložené požadavky orgánů odpovědných za řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a svým postojem znemožnila řádné a objektivní projednání své žádosti tím, že záměrně uvádí nepravdivé, neúplné či zkreslené informace. Byla-li žalobcem v následném řízení nově prezentovaná fakta známa již

v době, kdy probíhalo řízení o první žádosti a žalovanému zůstaly utajeny výlučně s přihlédnutím k jeho postoji, pak je závěr o nepřípustnosti nově podané žádosti plně v souladu s § 10a písm.e) zákona o azylu. Žalobce byl správním orgánem řádně poučen o povinnosti uvádět skutečné okolnosti a důvody svého odchodu. Informace, které ho údajně vedly k podání opakované žádosti mu s ohledem na časovou souvislost byly v době podání první žádosti jednoznačně známy. On sám se svobodně rozhodl, jaké argumenty správnímu orgánu předloží, a proto je namístě, aby za tento postoj nesl odpovědnost. Nelze samozřejmě vyloučit výjimečnou situaci, kdy nevyřčení úplné pravdy či její záměrné zatajení může být legitimní. O takovou situaci se ovšem v případě žalobce nejedná, neboť správnímu orgánu a následně ani krajskému soudu nevysvětlil důvody, které ho vedly k uvedení jiného důvodu odchodu a obavy z návratu. Krajský soud se tak kloní k postoji žalovaného, který opakovanou žádost žalobce posoudil jako nepřípustnou a své rozhodnutí v tomto směru odůvodnil. Možnosti a způsoby legalizace pobytu na území České republiky, což je od počátku řízení velmi pravděpodobně tím stěžejním momentem pro podání obou žádostí, řeší jiný právní předpis (zák.č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky).

Na straně druhé ovšem musí krajský soud připustit důvodnost žalobní námitky týkající se nedostatečně ověřené a objasněné otázky bezpečného návratu žalobce do země původu. S ohledem na rozdílnou rozhodovací praxi jednotlivých krajských soudů i senátů Nejvyššího správního soudu v otázce úvah o potřebě rozhodovat při posouzení žádosti jako nepřípustné rovněž o otázce udělení doplňkové ochrany (§ 14a, § 14b zákona o azylu), konstatoval Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 6. března 2012 pod č. j. 3 Azs 6/2011-96 v odst. 18 svého odůvodnění, že ...*“i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.”*

V odst. 19 je pak uvedeno, že *„odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádostnou o udělení mezinárodní ochrany neuvádí, žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“*

Konečně pak v odst. 20 je řečeno, že *„správní orgán je povinen zkoumat v průběhu řízení o opakované žádosti to, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany...přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany.“*

Rozhodnutí žalovaného se k této otázce postavilo tak, že správnímu orgánu není z obecně veřejně dostupných informací známo, že v zemi původu žadatele došlo k takové zásadní změně politické situace, která by mohla nyní založit opodstatněnost jeho nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Krajský soud je však přesvědčen, že reakce žalovaného není dostatečná a nerespektuje rozhodovací činnost NSS a požadavky na tento problém kladené. NSS v rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 6. března 2012 č. j. 3 Azs 6/2011-96 v odst. 18 svého odůvodnění uvedl, že *...“i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.”*

Jakkoli se může krajskému soudu jevit závěr žalovaného o účelovosti podání opakované žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany s cílem legalizovat si pobyt logický, pak je přesvědčen, že s ohledem na oba v tomto odůvodnění zmiňované rozsudky NSS v Brně nemůže přezkoumávané rozhodnutí v otázce úvah o situaci v zemi původu pro případ návratu žalobce obstát, neboť krajský soud s ohledem na strohost a nemožnost přezkoumat informační zdroje, o něž se správní orgán při svých úvahách opíral, dal v tomto ohledu výtce v žalobě uvedené zapravdu.

Shodně jako v případě manželky žalobce krajský soud uzavírá, že prostým konstatováním o neměnnosti politické situace bez toho, aniž by správní orgán označil konkrétnějším způsobem důkazy, ze kterých informace vedoucí k tomuto závěru čerpal, nelze akceptovat, neboť zákonnost rozhodnutí není možné v tomto směru objektivně přezkoumat. Pokud žalovaný doplňuje, resp. konkretizuje rozhodnutí teprve v písemné reakci na žalobní námitky, pak je takováto praxe v judikatuře soudů hodnocena jako nepřípustná, neboť předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí správního orgánu a nikoli vyjádření. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003-58 *„II. Nedostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozbořem právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti brojící proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění.”*

S odkazem na ust. § 78 odst. 1 a odst. 4 s.ř.s. zrušil proto krajský soud rozhodnutí žalovaného a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Je zbytečné znovu připomínat, že správní orgán v řízení bude vycházet především z požadavků NSS tak, jak byly v kostce zachyceny již v tomto odůvodnění, tzn. v dalším rozhodnutí se vyjádří – a to způsobem umožňujícím přezkoumatelnost této otázky – k tomu, zda-li v případě návratu žalobce do Mongolska tomuto nehrozí nebezpečí vážné újmy. Jak již bylo v předchozím rozhodnutí zdejšího soudu požadováno, tak své zjištění podpoří konkrétními důkazy a výsledek posouzení v novém rozhodnutí objasní.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce náhradu nákladů řízení nepožadoval.

Ustanovený advokát požadoval odměnu za tři úkony právní služby a s tím související paušální odměnu. Konkrétně se jednalo o tyto úkony: a) převzetí a příprava zastoupení; b) doplnění žaloby, c) účast na jednání soudu. Krajský soud proto přiznal odměnu za tři úkony právní služby ve výši 7.300Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif – dva úkony před novelou vyhlášky po 2.100Kč za úkon a po novele vyhlášky od 1. 1. 2013 po 3.100Kč za úkon] a náhradu hotových výdajů ve výši 900Kč (§ 13 odst. téže vyhlášky), celkem 8.200Kč. Tuto částku navýšil o 21% z titulu platby DPH, tedy o 1.722Kč na výsledných 9.922Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí na účet zvolený advokátem.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. května 2013

JUDr. Marcela Sedmíková, v. r.
samosoudkyně